

28. 5. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dopady nouzového stavu a období po jeho ukončení do agendy cizineckého práva

Ačkoliv nouzový stav vyhlášený v České republice dne 12. 3. 2020 již nějakou dobu neplatí, jeho dopad na jednotlivá právní odvětví byl a bude znatelný. Mimo jiné se toto týkalo i agendy cizineckého práva, kde byl ze strany Ministerstva vnitra České republiky vydán manuál INFORMACE K ŘEŠENÍ POBYTOVÝCH ZÁLEŽITOSTÍ CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR PO SKONČENÍ NOUZOVÉHO STAVU za účelem osvětlení, jak budou řešeny jednotlivé aspekty pobytu cizinců na území České republiky od skončení nouzového stavu dne 17. 5. 2020 do 16. 7. 2020.

Protože samotný manuál Ministerstva vnitra České republiky je rozdělen na jednotlivé podkapitoly, které se věnují nejzásadnějším otázkám, které v současné době cizinci řeší, přišlo mi příhodné, abych svůj text strukturoval stejným způsobem.

Pobyt cizinců na území ČR po skončení nouzového stavu

Pokud měl cizinec platné pobytové oprávnění v době vyhlášení nouzového stavu (12. 3. 2020), které mu následně skončilo v době trvání nouzového stavu, tak po dobu, po kterou nouzový stav trval, neměl cizinec povinnost opustit území České republiky. Řada cizinců si tak kladla otázku, jaká bude jejich pozice po skončení nouzového stavu a kdy budou nuceni území České republiky opustit. S odpovědí přišel až zmíněný manuál, který stanovil, že cizinci, kterým v době nouzového stavu skončila platnost jejich dosavadního oprávnění k pobytu na území České republiky, budou moci z území vycestovat v době 60 dnů od skončení nouzového stavu (tj. do 16. 7. 2020). Za setrvání na území České republiky po tuto dobu nebude udělován cizincům žádný postih. Nutno však zdůraznit, že ačkoliv bude pobyt těchto cizinců na území České republiky po danou dobu tolerován a nesankcionován, nejedná se však o oprávněný pobyt na území ve smyslu zákona č. [326/1999](#) Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Tedy jinak řečeno nejedná se o pobyt na území České republiky na základě platného oprávnění k pobytu.

Pro úplnost uvádím, že totožná situace se týká i cizinců, kterým oprávnění k pobytu vyprší až v období po skončení nouzového stavu a to do 16. 7. 2020. Tedy rovněž budou moci pobývat na území České republiky až do data 16. 7. 2020.

Výše uvedené se však zcela logicky nevztahuje na cizince, kteří na území České republiky pobývali neoprávněně již před vyhlášením nouzového stavu, tedy před dnem 12. 3. 2020. Těmto Ministerstvo vnitra doporučuje, aby co nejdříve opustili území České republiky. Rovněž se toto nevztahuje na cizince, kterým byla stanovena lhůta k vycestování na základě správního řízení. Tyto lhůty k vycestování nejsou výše popsaným nijak dotčeny a cizinec se musí klasicky dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra pro výjezdní příkaz.[1]

Vstup cizinců na území České republiky po skončení nouzového stavu

Jednotlivé zastupitelské úřady budou postupně obnovovat po ukončení nouzového stavu svou činnost a stejně tak bude docházet k uvolnění možností vstupu cizinců na území České republiky, přičemž aktuální informace přislíbilo Ministerstvo vnitra zveřejňovat na svých stránkách. Toto je důležité zejména pro cizince, jejichž žádosti o pobytové povolení bylo vyhověno a nyní čekají až se příslušný

zastupitelský úřad znovu otevře a vyzve je, aby se k němu dostavili za účelem vyznačení příslušného víza.

Nadále však platí, že cizinci vstupující na území ČR musí předložit lékařské potvrzení o absolvování testu na coronavirus s negativním výsledkem. Tato povinnost se netýká zejména rodinných příslušníků občanů České republiky nebo občanů EU, kteří na území České republiky mají bydliště. Tito musí absolvovat povinnou 14denní karanténu. Po dobu 14 dnů od příjezdu do České republiky nebude také cizincům umožněno navštívit pracoviště Ministerstva vnitra, jakožto zdravotní prevence. Cizinec nebude sankciován za nedodržení povinností, které by za normálních okolností musel splnit, a to např. povinnost nahlásit pobyt na území do 3 pracovních dnů po příjezdu [2], nebo povinnost dostavit se do 3 pracovních dnů na pracoviště Ministerstva vnitra za účelem zpracování biometrických údajů [3], neboť tyto by z důvodů karantény nemohl splnit.[4]

Vyřizování pobytové agendy na území

Jak se dalo předpokládat, i po skončení nouzového stavu nadále Ministerstvo vnitra preferuje dálkový přístup (např. poštou, datovou schránkou), místo osobní návštěvy cizinců na jednotlivých svých pracovištích. Samozřejmě jsou zde výjimky, mezi které spadají cizinci, kteří se k osobní návštěvě objednali, resp. byli Ministerstvem vnitra vyzváni, aby se na dané pracoviště dostavili.

Mezi úkony, u kterých je potřeba je nejdříve řešit výhradně dálkovým přístupem a následně se na vyzvu Ministerstva vnitra na pracoviště dostavit, patří podání žádosti o prodloužení doby platnosti průkazu o povolení k trvalému pobytu, ohlášení ztráty, zcizení dokladu a následné vydání náhradního dokladu za tento, ohlášení změn informací, které se vyznačují v dokladu, atd. Zde je důležité upozornit, že pokud se cizinec objedná k jinému úkonu, než který hodlá učinit, je takovéto objednání neplatné, provedený úkon nebude ze strany Ministerstva vnitra akceptován a cizinec bude vyzván, aby se objednal znovu a správně.

Rovněž předmětný manuál uvádí výčet úkonů, ke kterým se cizinci nemusí předem objednávat. Jedná se o vydání překlenovacího štítku, vydání výjezdního příkazu, předložení originálu cestovního dokladu, nebo matričního dokladu na vyzvu Ministerstva vnitra, nebo chce-li cizinec na pracovišti převzít písemnost doručovanou veřejnou vyhláškou, anebo pokud cizinec podává žádost o dlouhodobé vízum, povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu za dítě, které se narodilo na území České republiky.

Ministerstvo vnitra dále zavedlo více možností neosobního podání žádosti o jednotlivá pobytová oprávnění, kdy většinu žádostí, jež se podávaly osobně (např. žádost o dlouhodobý pobyt, žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie), budou po dobu trvání uvedených omezujících opatření také přijímány poštou, či elektronicky (zde je potřeba mít na paměti, že pokud by žadatel odesílal žádost elektronicky jinak než prostřednictvím datové schránky, musí žádost obsahovat zaručený podpis žadatele, či jeho zástupce).

Co se opožděných podání žádosti o udělení či prodloužení pobytového oprávnění týká, byl vyhlášený nouzový stav brán jako překážka na vůli cizince nezávislá, a tedy akceptován zpravidla jako relevantní důvod pro opožděné podání. Nicméně pokud lhůta pro podání uplynula po skončení nouzového stavu, bude toto Ministerstvo vnitra vždy posuzovat individuálně, tedy případné opožděné žádosti bude potřeba náležitě odůvodnit a tento důvod i prokázat. I s ohledem na výše uvedené, tedy že většinu žádostí je možné nyní podávat dálkovým přístupem, nebude absence včasného termínu pro objednání za účelem osobního podání žádosti, nebo pokud byl termín osobního podání stanoven až po lhůtě, bráno jako překážka na vůli nezávislá.

Za vstřícný krok lze považovat, že Ministerstvo vnitra bude v současné době, pokud žádost bude

trpět vadami, stanovovat lhůty pro jejich odstranění zpravidla delší, než bylo zvykem před vyhlášením nouzového stavu, neboť si uvědomuje současné ztížené podmínky. Rovněž žádosti o prodloužení lhůty by měly být posuzovány podstatně vlídnější optikou, než tomu bylo před nouzovým stavem. [5]

Zaměstnávání cizinců

Po dobu trvání nouzového stavu neběžela doba, ve které po skončení pracovněprávního vztahu zaniká platnost zaměstnanecké karty. Nyní po skončení nouzového stavu tato doba opět běží. Zároveň cizinci, který ukončil pracovněprávní vztah v době nouzového stavu, nebo v 60 dnech před jeho vyhlášením, nejen že zaměstnanecká karta nezanikne, ale rovněž má cizinec dalších 60 dnů na to, aby svého zaměstnavatele změnil.

S ohledem na ukončení nouzového stavu také již nebude možné ode dne 17. 5. 2020 podávat krizové oznámení změny zaměstnavatele či pozice, kdy zde měli cizinci možnost za zjednodušených podmínek začít pracovat pro zaměstnavatele, který realizuje krizová opatření nebo napomáhá k jejich realizaci. Také změna zaměstnavatele před uplynutím zákonné 6měsíční lhůty od převzetí první zaměstnanecké karty již nebude možná, neboť toto opět platilo jen po dobu nouzového stavu.

Ostatní agenda

Manuál Ministerstva vnitra České republiky se ve svém závěru věnuje i několika dalším otázkám, které cizince mohou zajímat. Konkrétně se jedná o hlášení změny místa pobytu na území, dále hlášení ztráty, zcizení a poškození průkazu o povolení k pobytu a dále o prodloužení pobytu průkazu o povolení k trvalému pobytu. Jak vyplývá i z výše uvedeného Ministerstvo vnitra upřednostňuje i po skončení nouzového stavu dálkový přístup, a tedy cizinci mohou dané skutečnosti hlásit písemně, kdy k tomuto mohou využít tiskopisy na stránkách Ministerstva vnitra. Následně, když už je jejich osobní účast nezbytná, se cizinci objednají na návštěvu příslušného pracoviště. [7]

Závěr

Pokud bych měl celkově postup Ministerstva vnitra po ukončení nouzového stavu zhodnotit, pak mu nelze upřít snahu usnadnit co nejvíce cizincům přechod z nouzového stavu do normálu, kdy tento vstřícný přístup nelze hodnotit než kladně. Zejména možnost setrvat na území České republiky, a to i po dobu 60 dnů od skončení nouzového stavu jistě přinesla úlevu mnoha cizincům, kteří se obávali, že po skončení nouzového stavu budou donuceni ihned opustit území České republiky. Ano, dá se namítat, že spolu s nouzovým stavem skončily i některé výhody pro cizince s ním související (např. výše zmíněná možnost změnit zaměstnavatele i před uplynutím zákonné 6měsíční lhůty od převzetí první zaměstnanecké karty), ale domnívám se, že nikdo si nemyslel, že tato privilegia změkčující dopady nouzového stavu budou trvalé.

Mgr. Filip Shrbený,
advokátní koncipient

LANGMEIER & CO. s.r.o.
advokátní kancelář

[Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.](#)

Na Bělidle 997/15
150 00 Praha 5

Tel.: +420 223 011 431
Email: info@langmeier.cz

[1] INFORMACE K ŘEŠENÍ POBYTOVÝCH ZÁLEŽITOSTÍ CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR PO SKONČENÍ NOUZOVÉHO STAVU, str. 1

[2] ust. § 93 odst. 1 zákona č. [326/1999](#) Sb., o pobytu cizinců

[3] ust. § 44 odst. 1 zákona č. [326/1999](#) Sb., o pobytu cizinců

[4] INFORMACE K ŘEŠENÍ POBYTOVÝCH ZÁLEŽITOSTÍ CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR PO SKONČENÍ NOUZOVÉHO STAVU, str. 2-3

[5] Tamtéž, str. 3-5

[6] Tamtéž, str. 5-6

[7] Tamtéž, str. 6

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)